

Nuo Bretanės Kalvarijų iki Lietuvos koplyčių. Jurgis Baltrušaitis ir Lietuvos liaudies menas, tarp meno istorijos ir diplomatijos, anachronizmo ir anatopizmo

Santrauka

1934 m. Jurgis Baltrušaitis buvo viduramžių meno istorikas, turintis ryšių Paryžiaus intelektualiniuose sluoksniuose, meno istorijos dėstytojas Kauno universitete ir diplomatas Lietuvos pasiuntinybėje Prancūzijoje. Šie trys vaidmenys paaiškina, kodėl ir kaip jis inicijavo parodą „Art populaire baltique“, surengtą 1935 m. Paryžiaus Trokadero etnografijos muziejuje, kurioje pateikė prancūzų viduramžių skulptūros palyginimą su lietuvių liaudies skulptūra.

Įkvėptas Henri Focillono apmąstymų apie specifinius, dažnai skirtingus, meno formų gyvenimo laikiškumus, jis taip pat siekė suartinti Prancūziją ir Lietuvą, didėjant baimei dėl nacių ir sovietų grėsmių. Jo raštai apie Lietuvos liaudies meną ir studijos, kvestionuojančios paraštes, stilių ir meninių modelių apyvartą, laiko stratifikaciją ir formų išlikimą, centro ir periferijos santykius, yra neatsiejama jo asmeninės ir intelektualinės trajektorijos dalis.

Esminiai žodžiai: muziejaus istorija, Jurgis Baltrušaitis, lietuvių liaudies menas, viduramžių menas, meno istorijos istorija, parodų istorija